

Bugün fındık 70 - 34 kuruş.. İspanya işleri Avrupayı karıştıracak !

İspanya işleri...

Devletler biribirine girecekmi?

Rus, İngiliz notaları..

Rusya İspanya sularına donanma mı gönderecek ?

Ankara 9 — Londuradan bildirildiğine göre İspanya'nın iç işlerine ademi müdahale komitesinin bugün yapacağı toplantıda diktatörlük rejimine tabi devletlerin İspanyaya yapmakta oldukları yardıma bir nihayet verilmediği takdirde komiteyi terk edeceğini bildiren Sovyet notası ile, İngilterenin Portekizin bitarafliğine riayet edip etmediğini tarassu da memur bir komisyon ihdası maksadıyla Lizbon hükümeti ile bitarflık meselesi hakkında görüşmeler yapılmasına dair olan notası görülecektir.

İngiliz bahriye mahafili Sovyetlerin komiteden çekilmeleri halinde Sovyet hükümetinin İspanya sularına herp gemileri göndermesinden korkmaktadır.

Hamleler

Dönüş!..

Bir iş yapmak gerek...

Bir iş yapmak gerek dedimse yok mu yapacak bir iş sanki... Damlatayım bir kaç damla daha bu sütünlara... Hani: Yapsak Hastane yolunda bir hiyaban.. Muztarıp, ölgün vatanış dinlenir mi dersin oralarda bunalar mı kurtulduk diye kızgın güneşten...

Sonra yüz alırlar da bizden, derler mi bir yol da isteriz ki bu hiyabanla süzülün ?

Hasta nakleden otomobillerimiz atmasa eğer adımda bir takla, rahat mı olur acaba elleri böğründe kalan hasta vatandaş... Mesela: Boztepeyi süslesek çamlar akasyalarla.. bunalar gönüller gider de açılır mı dersin oralarda ? .. yoksa gamlı gözler mi yorulur ufuklara dalarda... Herkes koşunca bu gölgeliklere şehir ıssız kalır toz yutan kalmaz mı dersin de endişe edersin beyhude...

Hatırla: Başlamıştı yavruların parkı şu mezarlıkta, kalmaz mı sarınsın beygirleri otlatacak yer bu diyarda.. Mezarlık denmez; park olur da burası tarihi bir isim unutulmuş oynamak, sıçramak, sevinç duymaktan.. İncinirmiş bu körpe vücutlar oynamak, sıçramak, sevinç duymaktan.. Buralar da sanki evlâdlarsa bülbüller gibi yavrularımız rahatsız mı oluruz biz bu ötüşden oralarda ?

Yum gözlerini de tahayyul et düz ve yumuşak bir soguksu yolu. Yaz gelince çifler her gün gezer tozarlar mı bu yolda acaba ! .. Es-kitirler de yollarımızı sonra.. Masraf açmazlarmı bize birde... Hatta yıpranmaz iskarpinler düz ve yumuşak yolda da kunduracılar mı dardır bize dersin ? ..

Dolunay neşeli çifler çamlıklara bu yoldan mis kokulu çam havasıyle betbaht olmaz mı taze çiğerler sanki.. Sakinleşmez mi gergin sinirler dinlenmez mi yorğun dimağlar ve daha neler neler... İşte böyle hep hayali mahalle avutuyoruz ıstıraplarımızı ve kaplıyoruz tatlı bir teselliye, ümide ! ..

Hani dememiş miydi sayın İsmail Habip üstat (ümide tatlı bir teselli demişler) işte böyle ! ..

İskenderun ve Antâkya hakkında.. Hükûmetimiz Fransaya nota verdi..

Ankara 9 — Hükûmetimiz tarafından İskenderun ve Antakya Türk ahalisinin mukadderatı hakkında Fransa hükûmetine bir nota verildiği haber alınmıştır.

Japon hükûmeti Çin hükûmetine mühim birçok teklifler yaptı...

Evvela Rusyaya karşı bir mudafaa cephesi...

Ankara 9 — Japon gazeteleri, Japonya'nın Çin cumhuriyeti reisi Caiyay şeye, kızıl istilasına karşı Çin ile Japonya arasında müşterek bir mudafaa prensibi vücutta getirilmesini Nankin hükümeti tarafından Çin'in şimalindeki beş muhtar ayalet daha geniş haklar verilmesini Japonya aleyhindeki faaliyetlerin kontrol edilmesini, Çin gümrük tarifelerini yeniden gözden geçirilmesini Çin Japon münakalatının inkişaf ettirilmesini, Nankin hükümetinin bütün dairelerinde Japon müşavirleri bulundurulmasını teklif ettiğini yazıyorlar,

Fındık Fiatları İç fındık 70 Kabuklu 34 Kuruştan Satıldı...

Fındık piyasaları bütün hızla yükselmekte devam etmektedir. Dün 32 kuruştan açılan kabuklu fındıklar bugün 34 kuruştan ve 68 kuruştan açılan foptrabzon fındık içleri 70 kuruştan kapanmıştır. Dün ve bugün borsada 50,000 kilo iç, 333,500 kilo kabuklu tumbul fındık ve 50,000 kilo siyri fındık satılmıştır. fiyatların terakkisini gören müstahsil zürra malını getirip satmaktadır.

Reşit Tarakcioğlu
Üçüncü Umum Müfettişlik kültür Müşaviri kıymetli hemşerimiz Reşit Tarakcioğlu Erzurumdan şehrimize gelmiştir.

Dikkatler

Salon hamalları

Fazla para alan hamallar takib ediliyor

Yolcu salonunda hamalların yolculardan rasgele para aldıklarından şikâyetler vaki olmuştu. Gümrüğün salâhiyetleri bir rûknü bu nüsusta bir muharirimize şunları söylemişti:

« — Rihtıma çıkmak ve vapura girmek müsaadeleri bir polis işidir. Hamalların zaptı raptına ehemmiyet veriyoruz. Tarife harici para alanlar derhal işlerinden çıkarılmaktadır. Bu gibi ahvalde yolcuların salon müdürlüğüne müracaat etmeleri de kendi menfaatleri iktizasındandır. Salonunda muayene şekilleri ıslah edilmiş ve Avrupadaki usullerin tatbikine başlanmıştır.

Yeni yol — geçenki sayımızda bu hamallar işini aynen yazmıştık. Yukardaki yazı İstanbul'a aid bir yazıdır. Fakat bizim Trabzonu da şiddetle ilgilendiren belki alakadarlar da ilgilendir de icabına bakar diye yazı verdik..

Bizim Salon hamalları gelişigüzel yolculardan fazla para almalarından başka intizamsız, başboş, gürültücü, patırtıcı, şekilsiz, kıyafetsiz, bir vaziyetleri de vardır.

Filistin dağlarında İngilizlerle Araplar arasında muharebe !

Ankara 9 Tayyarelerle ve Obus toplanile mücehhez İngiliz kuvvetleriyle araplar arasında Filistinde kermel dağında muharebeler vuku bulduğu bildirilmektedir.

İngiliz Akdeniz donanması

Ankara 9 — Bir Atina telgrafı, Akdenizdeki İngiliz filosu baş amiralının kumandasındaki İngiliz filolosunun önümüzdeki hafta içine Falere geleceğini bildirmektedir.

İspanyada

İspanyada hükûmet kuvvetleri Oviedya girmiştir. Asilerden bir çoğuda hükûmete kuvvetlerin iltihak etmiştir.

Neşet Nemli

Erzurum nümune hastanesi röntgen mütehassısı değerli hemşerimiz Dr. Neşet Nemli izni olarak şehrimize gelmiştir.

Her gün

Köylerde kalkınma

Köylerimizde sosyal hayatın gelişmesi için ilk ve en verimli vasıta yoldur. Yolsuz köy, bugünkü medenî vasıtalara elverişli yollardan mahrum olan ve mahrum kalan köy, kalkınma imkanlarını elde edememiş demektir!

Şehir, kasaba köy, birbine asri vasıtalarla açık yollarla bağlı olmalıdır ki, aralarında daimi münasebetler, daimi, kaynaşma ve anlaşmalar olabilsin!

Köylerde adam vardır ki, kasabaya ve şehire ayda yolda bir ya gelir, ya gelmez. Fakat kasabada ve hele şehirlerde ömründe bir defa köyleri görmiyenler pek çoktur.

Köylerde sosyal hayatın değişmesi ve gelişmesidir ki, öbür gelişmelere de yol açılmış olacaktır. Onun içindir ki, her şeyden ve hepsinden önce köy yolu!

Yeni yol

Doğu Haberleri

Doğu illerinde kalkınma

Karsın teşekkürü

Kars belediye ve ticaret odası reis ve azalar Üçüncü Umumî Müfettişimiz sayın Tahsin Uzere gönderdikleri minnet ve şükran hislerini bildiren müşterek imzalı telgraflarının bir suretini gazetemize göndermişlerdir. Aynen neşrediyoruz:

ÜÇÜNCÜ UMUMİ MÜFETTİŞLİĞE

Büyük devrimin ekonomi kalkınmamızda yüksek eserlerini gördükçe çok derin heyecanlarla sarsılmaktayız.

Ekonomi bakımının incelemeleriyle Kars Vilâyetinde kurulması kararlaştırılan birlikler kredi ve satış kooperatifleri, iplik fabrikası, etköm binası lğdır ovasının sulanması işleri hep yüksek varlığınızın verdiği ilham ve işaretlerden doğmuştur.

Bütün dünya ekonomisinde hayret yaratan bu kalkınma hamlelerinden duyduğumuz sevinci büyük atamıza candan gelen minnet ve şükranlar arzederiz.

Belediye Reisi

M. Bagatır

Ticaret Odası Teisi Temel

Oda üyesi Remezan

Oda üyesi Haydar

Oda üyesi Muhtar

Görüşler

Duyuşlar

Şehir, Belediye

Vapurdan çıkan bir gazeteci arkadaşın bana ilk sözü şu olmuştur:

« — Trabzon şehrinin büyüklüğünü, güzelliğini göze çarpmaktan alıkoyan nedir, bilir misiniz: Gerek yalı boyunda, gerek orta kısımlarında ve gerekse üst ve göze çarpar kısımlardaki evlerin, yapıların çirkin, renksiz, sönük yüzleri ve biçimsiz yüzleridir.. Bu yüzler pudralanmak ister, temizlemek ister, süslenmek ister. Çünkü Trabzonu yare de, ağıyare de güzel göstermek ancak bu çeki düzene bağladır. Bu çeki düzene vermek de belediyenin cümleli vazifesidir. Bu vazifeyi yapmakda Trabzonun şerefi haysiyeti namına elzemdir.

Arkadaş hak verdim ve bu satırları bedayiperest sayın reisimiz okusun diye, dikkatini çeksin diye ve bu ebnîyeleri boyattırmak gibi fevkalâde bir iş görsün diye yazmayı muvafık gördüm..

Dikkat ediyorum: Yeni yolun hiç bir sayısı yoktur ki belediyeyi tenkid, belediyeden şikâyet, belediyeden dilek, kınkılı bir kaç saur yazı bulunmasın.. Belediyeye işlerinin hemen hepsi düzeninde gitse ve beğenilir bir varışla yürümüş olsaydı.. Acaba yeni yolun sütunlarında yine belediye işleri temcid plavı gibi tekrarlansın durur mu idi.. rikrimce evet tekrarlansın.. Ancak tenkid yerine medh, şikâyet yerine takdir, dilek yerine bir şey yazılır, yine belediyeden bahsedilirdi..

Demek oluyor ki y a l n ı z Trabzonda değil bütün Türkiye'de belediyeler ve belediye işleri gazetelerin yazı, sermayesi, gazetecilerin yazma mevzuu al-

İskele işi Peremecilik işi..

İskelede yolcu iniş ve çıkış merkezlerinin yanıbaşında karşı karşıya iki kulübe vardır. Biri Polise, diğeri peremecilere aittir. Sonra iskelede üzerinde arası demir parmaklıkla bölünmüş iki kısım vardır. Biri seyircilere, diğeri yolculara aittir. Ayrıca dipte bir de üçüncü kulübe vardır ki bu da gümrüğe aittir. Sonra ayrıca dipte bir iskele daha vardır ki işlediği yoktur. Şimdi iskelede tarihini yaptık. Sıra ne demek istediğimize geldi. Onuda söyleyelim:

Bir şehrin giriş ve çıkış yerleri, bir evin kapısına, avlusuna benzer. Herhangi bir misafir yerli olsun yabancı olsun kapıdan içeri girerken o şehir ve ev sahibi hakkında her hususta müsbet ve ya menfi notunu verir. Şu halde bizim Trabzonun iskelesi de bizim ne mahiyette ne kıratta ne seviyede olduğumuzu şekile, halile, durumu ile ifade edeceğine, not verdiğine göre bütün dikkatimizi buraya çevirmemiz gerekir. Dikkatimizi çevirince bu iskelede ne görürüz:

1 - Peremeciler iskelede mesul bir başla idare edilmeli, disiplinli, şekil ve kıyafetleri yerinde kibar dilli ve tavırlı olmalı, kulübede nöbet usulü yerine muayyen, itimadî haiz intihaplı ve ya tayinli insanlar bulunmalıdır. Ancak o zaman iskelede iyi not alınacak durum hasıl olur.

Bir de üç iskeleden yolcu, dip iskeleden eşya çıkarılmalı ki intizam temin edilmiş olsun..

maktan kurtulamayacaklar.. Ve böyle sanıyorum ki bütün belediyeler içinde ve bütün gazeteler sütununda bizim Trabzon belediyesi kadar, bizim Yeni yol sütunları kadar bu mevzuu işleyen ne bir belediye ve ne de bir gazeteye rastlanamaz..

Cevdet Alap

ANKARA

Türkiye'deki yeni oluşun bir izahı

Yazan :

Norbert Von Bischoff

Avusturyanın Ankara

Elçiliği sabık müsteşar

Türkçe çeviren :

Burhan Belge

[49]

Devletin Türkleştirilmesi henüz düşünülmüyordu. Azlıklar meselesinin parlamenter çerceve dahilinde halledileceği sanılıyordu. Bunun içindir ki, komite, beyannamelerinde milli bir eda kullanmıyor ve - burada da masonluğun tesiri aşikardır - "İttihad ve Terkki" ismini alıyordu. Böyle olmakla beraber, bu harekete "Genç Türkler hareketi" denmesi daha doğrudur. Çünkü onu meydana getirenler, Türk münevverleri ve Türk yarımünevverleridir. Ve zamanla bu hareket İmparatorlukta hakim azlığın hareketi olarak kalmış ve diğer azlıklar, bu hareketle olan alakalarını gittikçe gevşetmişlerdir. Avrupa ile olan irtibatı ise hareketin şefleri ve dışarda okuyan gençler temin etmiştir. Ve bu gençler, çok geçmeden, Avrupalı birçok nontalarında açılan ağız milliyetçi, bolistik ve kültürel merkezler yaratmışlardır.

Demek oluyor ki, istinad ettiği unsurlar bakımından türk olan bu inkilab, politik muhtevass, tasavvur ettiği alem ve metodları bakımından batılı idi. Nitekim asrın sonuna doğru batı'nın politik dünyasında "progressist", sayılan ne varsa bunların mekanik bir tarzda naklinden, imparatorluğun diriltilebileceği sanılmış ve bu safde-ruha saniyi, kültürel, ekono- mik ve nasyonel bakımından imparatorlukta bütün şartların batıdaki örneklerden tamamıyla ayrı olması keyfiyeti sarsamıştır. Gerçi, imparatorluğun modernleştirilmesi davasına da derinden nüjuz etmek istiyerek onun o sıralardaki hususiyetlerine ve tabii olduğu tarihî şartlara göre bir şekil bulmak isteyen bazı fikir adamları çıkmıştıysa da, fakat bu gibi gayretler, politik realiteler sahasına geçmiyerek edebiyat sahasında kalmıştır. Çünkü politikacılar, kaybedecek bir dakika bile olmadığna hükmederek, Avrupa medeniyetinin müesseselerini acele ve aynen imparatorluğa taşımağa koyulmuşlardır.

Bu basit tasavvuru, politik düşünme tarzını henüz hem de hareket noktalarını tesbit edemeksizin edinmiş olan bir millette mazur görmek lâzımdır. Kaldı ki, masallardakini hatırlatan bir süratle ileriye giden batının bizzat kendisi, yaptığı işlerin sarhoşluğuyla, kendi politik ve ekonomik müesseselerinin kusursuzluğuna inanmış ve - Arkası var -

NOTLAR

Belediye meclisi

Ağzdan ağıza, kulaktan kulaga yayılan sözlerle inanmak lâzımgelirse, ölümdedeki ikinci teşrinde toplanacak olan belediye meclisinde ilk gün top gibi gürlemeler olacak samimi sıraları ehli merakla dolacak, tam bu esnada: belediye parkındaki zambakların bazıları sararıp bazıları solacaktır.....

Derken bayım, on sekiz imzalı ve esbabı mucibeli bir karar okunacak, fare ve fındık kabuğu meseleleri ince elenip sık dokunacak ve tamamen bu sıradaki usulsuz ve nizamsız yapılan beton yapılardan bir danielinin çimentosu donacaktır.....

Mühim Haberler

Bir haftada nekader fındık satıldı..

Birinciteşrinin birinci haftasında Trabzon borsasında 64 kuruştan 66 kuruş 30 paraya kadar [165,440] kilo iç fındık ve 31 kuruştan 32 kuruşa kadar [865,500] kilo kabuklu fındık satılmıştır.

KAHVE

Faide ve zararları

Kahve, dimağ faaliyetini çoğaltan, tembih eden, hayali genişleten, hafızayı kuvvetlendiren ve çalışmayı kolaylaştıran alkolsüz bir içkidir. En çok akıllarile çalışanlar, kahvenin bu saydığım tembih ve ikaz edici hassasından sık sık istifade etmek isterler. Bu itibarla bazıları tarafından kahveye « akil içkisi » ismi bile verilmiştir.

Kahve hazım üzerine de iyi bir surette tesir eder. Mide ve barsaktaki hazım işini kolaylaştırır.

Bir fincan kahve, susuzluğu giderir, yorgunluğu alır. Soğuk havalarda uzviyeti ısıtır. Bu suretle vücudun soğuga karşı mukavemetini artırır.

Kahvenin, kediri ve fena düşünceleri defettiği, dağıttığı muhakkaktır. İşte bu müteaddit iyi hassalarına binaen kahve, itidal dahilinde kalmak şartıyla bütün hayat müddetince kullanılabilir. Cakat herşeyin ifratı zararlı olduğu gibi, kahvenin de lüzümünden fazla kullandırılması ve sık sık içilmesi muzirdir.

Kahvenin müessir unsuru, içinde bulunan (cafein) kafein dediğimiz maddedir. Bir fincan kahvede, on santigram kafein vardır. Kafein beyin, sinir, kalp ve böbrekler üzerine tasir eder. Kafeinin bu tesiri dört saat kadar devam eder.

Kafeinden en çok müteessir olan uzuv, evvelâ beyin, sonra kalbi idare eden sinirlerdir. Binaenaleyh sık sık kahve içilecek olursa bu, uzuvlar kafeinin daimi tembihi ve artık muzır olan uzun tesiri altında kalmış olur. Böylece dimağın lüzümünden fazla faaliyeti, uykusuzluğu ve kalbin çok çalışması da ileride çabuk yorulmasını mucip olur.

Nitekim Münihli profesör Straub, «Uyumak isteyenler yatacağına yakın kahve içmemelidir» der ki çok doğrudur. Kahvenin husule getirdiği uykusuzluk, bilhassa yaşlı kimselerde, çok aşikardır. Onun için sinirli olan, veya buna istidat gösteren, kalbi çabuk ve kolay müteessir olup çok hareket eden, damarları sertleşmiş ve tansiyonu yükselmiş olan kimseler, çok ve sık kahve içmekten kaçınmalıdır!

Kafeinin böbrek üzerine, ve bilhassa böbreğin idrar ifraz eden hücreleri üzerine, münebbih gibi tesiri vardır. Onun içindir ki biz hekimler bazı böbrek hastalarına, kalbinden rahatsız olanlara yaptığımız gibi, kahve içmelerini tavsiye ederiz.

Nitekim bazan ayrıca bir yükü kçektirmek veya bir yokuşu çıkartmak için, nasıl bir atı kamçılamağ lâzımsa kalbi ve böbreği lüzumu haliude fazla çalışmak için, kafein vermek suretile kamçılamağ doğru olur. Lakin bir atı mütemadiyen kamçılıyacak olursanız, bir zaman gelir ki artık bu hayvan kamçılanmadan müteessir olmaz; hem de yorgun düşerek, büsbütün gayret ve faaliyetten kesilir!

İşte kalp ve böbrekler de böyledir; Bunları da çok sık tembih etmek, kamçılamağ doğru değildir!

Hulâsa kahve, günde 2-3 fincan içildiği takdirde faydalı, daha fazlası muzirdir. Kahveyi en ziyade yemeklerden sonra ve yatma zamanından uzak içmek muvafıktır.

Komşu Rusyada

Coğrafya

İhrecat

Kutüp arazisinde Sovyet Dökmesi ihracatı

“Sadko” buzkıran gemisiyle ilmi tetkik seyahatı yapmakta olan Sovyet Arktik heyeti, şimal kutbu mın takası denizlerinde yeni bir a la keşfetmiştir.

Bu yeni keşfedilen ada 81 derece 12 tulde ve 72 derece 20 arzda kâindir. Adanın uzunluğu iki kilometre kadardır.

Sovyet fen heyetine reislik eden profesör Samoylovich'in bu hususta verdiği rapora göre, ada deniz sahunda pek yüksek degildir ve adanın etrafını kaplayan deniz de pek sığdır.

(T. A.)

Kültür

Ukrany seyyar tiyatroları

Ukranya Solyet Cümuriyeti dahilinde 36 seyyar tiyatrosu çalışmaktadır. 25 ilâ 40 artisten mürekkep olan bu tiyatro heyetleri, mevsim esnasında köy ve kolkhozları dolaşmakta ve ora kulüplerinde müteaddit temsiller vermektedir.

Geçen mevsim içinde Sovyet Ukranya seyyar tiyatrolarının bu terbiyevî temsillerinde 4 milyon kişiden fazla seyirci bulunmuştur.

Pedagoji

Sovyet çocuk Ansiklopedisi

Pek yakında “Bilgiler Çevresi” ismi altıuda on büyük ciltten mürekkep bir çocuk Ansiklopedisi çıkacaktır.

Bu muazzam eserin birinci Kânunda çıkacağı söylenen ilk cildi, Fizik, Kimya Tarih, Coğrafya ile meşhur seyahatlar, Rus edip ve şairlerinin hayatı ve saire hakkında 200 den fazla yazıyı ihtiva edecektir.

Ansiklopedide yer alacak bütün makale ve yazılar, en yüksek Sovyet alimleri ve muharrirleri tarafından kaleme alınmaktadır.

(T. A.)

Endüstri

Moskova

Civarında yeni bir kombins

Moskova civarında yeni den büyük bir yünli mensucat kombinasyonunun inşasına başlanmıştır. Bu fabrika yılda 110 milyon rublelik yünlu kumaş çıkaracaktır. Fabrika civarında 150 bin nüfusluk yeni bir şehir de doğacaktır.

T. A.

Dünyada

Neler oluyor

Paraşutcu kadın

Bugün kadının erkeklerle rakab bir mevkide görüyoruz. Hiçbir iş, hiçbir meslek yok ki kadınlar intisab etmiş, pek ender meslekler var ki kadınlar muvaffak olmamış olsunlar. Amerikada yapılan bir istatistik mevcut 630 meslekten 618 tanesinde kadınların hib olmazsa erkekler yadar muvaffakiyet kazandıklarını yazıyor, İsveçli Mis Inga Lindgreni dinleyiniz:

— Hayır benim kendimi rahat hissettiğim yegâne yer havadır, diyor ben ancak havada rahat ediyorum...

Mis Lindgren İsveçin paraşut şampiyonudur. Boş vaktini tayareye binerek 2000-3000 metreden altlamakla geçirmektedir. En büyük zevki, en büyük eğlencesi budur.

Sefirlik müddeti

Avrupada, diplomatlar arasın da mühim değişiklikler var. Bir çok sefirler tekaüt ediliyor.

Harpten beri en fazla sefir değiştiren sefarethaneler Bern-Madrid sefarethanedir. Harpten evvel bir sefir gittiği yerde yıl lanırdı. Meselâ Fransa sefirleri Kambon, Banere, Jüssörand bir yerde yirmi sene sefirlik ettiler.

Spor

Bölgesinden :

Cumhuriyet bayramında yapılacak maçlar hakkında görüşmek üzere bölgeye merbut kulübler selâhiyyetli murahhaslarını 14-10 936 çarşamba günü saat 19 buçukta bölge merkezine göndermeler.

Gençlik

Vahşi ormanlar arasında..

15 Sedat Ülgener

— Şimdi ne yapacağız ?

— Neyapacağız bir kenara gizenelim.

— O bak bak... Demire bak bir gorilin sırtında.

— Vay bak ona ok atıyorlar.

Ama tüfeğini çıkarttı. İşte ateşe başladı haydi onlara yardım edelim.

— Nasıl yardım ?

— Görmüyor musun bak burada bizim malzemelere.

— Ha sahi çabuk el bombalarını çıkaralım

Yılmaz derhal işi anladı, çabuk sandığı açın hafif makineli tüfeği çıkarın ben silâhla biraz yardım edeyim dedi

Çoşkunla Günay bir kaplan çevikliğiyle tahta sandığı açtılar. makineliyi çıkardılar. Şimdi panteri siper almışlardı. İlk atılan oktan sonra onu yüzlerce ok takibetti. Ama bunlara mukabele Yılmazın mavizeri kâfi geliyordu. Geliyordu ama bu kadar yerli vahşiye bu hiçten bile değildi derken dalların arkasında bir iki siyah baş gözüktü. Bunların arkasından

daha birkaç başlar gözüktü. Ancak makineli tüfekte hazırlanmış Vahşiler okadar yavaşmışlardı ki tam bu sırada tak tak tak... diye makineli işlemeğe başladı ilk ön sıradaki vahşiler orağa geçmiş ekin gibi yerlere serildiler. Çoşkun silâh atıyor Yılmaz makineli-kullanıyor Günay da onlara fişek taşıyordu.

Fakat buna rağmen yerli vahşiler durmadan ok yağdırıyorlardı derken Yılmazın sesi işidildi :

— Vay canına aman... Yılmaz bir ok yemişti ve makineliyi bırakarak yere yuvarlandı. Oku çıkarmağa gayret ediyordu. Çoşkun mavizeri bırakarak makineliye koştu. Günaya gelince o bucesur Türk kıızı, fişek çantasını yanına alarak Çoşkunun mavizerine fişek sürüp o da ateşe başladı. O da tüfeği bir yana atıp Yılmaz gibi kendini bir yere siper aldı. Şimdi bütün işier Çoşkunun üzerine kalmıştı. O durmadan çabalyor durmadan kurşun yağdırıyordu.

— arkası var -

Sağlık
Köylüye
öğütler

Batıl Hekimler

Gizli Boğmaca veremin intizar odasıdır

Yazan : TÜRKAN

Dürmuş Türkmenoğlu

[10]

Bu hastalık az görölmek le beraber hayli öldürücü ve her kese çok çabuk buladır. Bademciklerin iltihaplanıp şişmesi ve şiddetli boğaz ağrıları ve ateşle başlar. Yüzden mada vücudun her tarafı ergüvani kırmızı geniş lekelerle kaplanır. Hastalık geçeceği zaman bu lekeli sahalara geniş bullar halinde kalkıp dökülür.

Dökülen bu pullarda kızıl mikropları doludur. Mikroplar döküntülerden şuraya buraya saçılarak elimizle veya teneffüsle ağzımıza girerek bademciklere yerleşir. Ve hastalığı tevlit edebilir. Hastanın aksırık öksürdüğü veya konuştuğu esnada ağzından fırlayan damlacıklarda hastalık bir insandan diğer birine geçebilir. Buna mai olmak ve hastaya bakanları korumak için yaş bir dalı daire şeklinde bükerek gasta yatağının baş ucuna astıktan sonra üzerin yatağa kadar yayılacak bir tülben örtmelidir. Her hatde hastanın tecridine ve aile efradından kendisine bakaçak olanlar madasile temas etmemesine pek ziyade ehemmiyetle dikkat etmelidir. Hasta elbise- lerinin, yatak takımlarının çamaşırlarının iyice kaynatılmasını mümkün olan yerlerde etüv makinasından geçirilmesini bunda da ihmâl etmemelidir. Şifadan sonra hastanın bedenindeki kabukların iyice düşürülün- ciye kadar yikanması da unutulmamalıdır.

Köy Mektebinde:

Bundada çiçekte olduğu gibi talebe hastalığın başlangıcından kırk gün sonra raya kadar mektebe alınmamalı. Kardeşleri veya beraber ikamet edenler hakkında da aynı tedbirler tatbik olması. Hastanın iyileştikten sonra, çamaşır ve elbise ve hamam temizliği gapup yapılmadığı araştırılmalıdır.

Halk Manileri

Bugün deniz limandır Karşı dağlar dumandır Şu kumral saçlı güzel Nekadar da yamandır.

Denizde olur balık Gezerim alık-ahk Küçük yaşındanberi Çekiyorum sevdalık.

Denizin altı derin Dağların başı serin Dünyada hiç eşi yok Şu sarışın dilberin.

Yok sazımın telleri Sarsam inçe belleri Tabiatım öyledir Severim güzelleri !

BabaSalim Öğütçen

Köylülerimize Öğütler

Inek ahırları nasıl inşa edilmelidir?

Ahırların inşası meselesi çok mühimdir, ineklerden iyi verim almak için onlara lâıykile bakmamız lâzımdır.

Bir okuyucumuz bize bazı şeyler sormuştu. kendisine cevap verirken aynı zamanda ziraat işlerinde inek beslemek hakkındaki düşüncelerimizi de bildireceğiz:

— Edindiğimiz inekleri kendimiz efaydalı sayabilmek için onlardan peklediğimiz kazancı tam karşılamları lâzımdır.

Harcadığımız para ve emekdar bize geliri olmyan hayvanın yükünü niçin taşıyalım? Kapisında bir sürü ineği olduğu hale, sofrasında yoğurdu olmayan; fakat Allah'ın onları suyu, yemine gübresine dünya kadar hizmet eden köylünün halini bir düşününüz, bu ne acıklı vaziyettir? Onların varlığından vazgeçemediği için bu vaziyeti sü rüp giden köylüye en değerli hediye hayvan verimini artıracak bilgiyi aşlamak en büyük kazançta bence, görenekten ayrılp biigi yolunu tutmaktır.

— Hayvan bakımile uğraşanların yıllarca de nemedden sonra söyledikleri ilk söz şu olmuş tur.

“Hayvanı verimli tu tacak çarelerin birincisi onların sağlığını korumaktır, sıhhatini yerinde tutamadığımız hayvan, ihmalimizin ilk cezasını bizden mahsulünü kesmekle verir. Onun için (iyi bakım) ın bütün gayesi hayvanın sıhhatini arttırmaya yaramalıdır.

Okuyucumun sorduğu şehir inekciliğinde ilk düşünülecek mesele ahırlara aittir. Köy ineklerinde bakarak daha ziyade ömürlerini ahırda geçiren bu hayvanlar, güneş ve havadan mahrum kaldıkça, rütu-

bet ve soğukta yaşatıldıkça istenildiği kadar yemlenseler de kararınca süt vermezler. İyi bir inek ahır her şeyden önce kışın sıcak, yazın serin olmalı, her zaman temiz ve bol bir havası bulunmalıdır. Bunun için ahır binasının temelinden su çekmiyecek bir yerde yapılması, dışarının sertliğini içeriye almyacak malzemedan olması gerektir. Yapılan denemeler iki toğladan ve o kalınlıkta yapılan duvarların süt ineklerine en elverişli yeri hazırladığı görülmüştür. Ahırın zemininin tuğladan yapılmak diğer malzemedan iyi olur. Yalnız zemine döşenecek bu tuğlaları maden kömüaü katrına bulamak lâzımdır ki içlerine su çekmesinler!

Inek ahırının cephesini gün doğusuna vermelidir. Cenuba bakanlar pek sıcak, şimale bakanlar pek soğuk olur. Ahırın içinde sizin orta büyüklükteki inekleriniz için (Holanda usulüne göre) 140 santim genişlik ve 189 santim boyunda bir yer ayırmalıdır. Her ineğin erası hiç olmazsa yuvarlak bir direkle ayrılmalıdır. Yemlikleri yerden 35 santim yükseklikte yapmak ve bu kadar genişlik vermek kâfidir. Zeminin meyli metrede 1,5 santim kadar olursa akıntıya yeter. İneklerin arkasında 120 santim genişlikte bir yol ve bu yolun inekler tarafındaki kenarında 20 santim genişlik ve derinlikte bir kanal bulunmalıdır.

Ahırın duvarlarını kumlu kireç harçla sıvamak çimento ile sıvama kean iyidir. Çimento ile sıvanan duvarlar daha kolay temizlene bilirse de daima soğuk kaldıklarından ahır havasındaki rutubeti tekasüf ettirirler. Bizim için hattâ balçıkla sıvayıp sık sık badana etmek daha iktisadidir.

Ahırın yüksekliği, içinde bulunacak hayvan sayısına bağlıdır. İneklerin beş yüz kilo canlı ağırlığına 20 30 metre mik'abı boşluk düşecek kadar ahıra yükseklik hesap etmelidir. Herhalde üç metreden aşağı olmamalıdır. Şehirde beslenen süt inekleri ahırda çok kaldıklarından havayı sık sık de-

ğiştirmek ihtiyacındadırlar. Temiz bir hava teneffüs etmeyen şehir ineklerinin aldıkları gıdayı vücutlarına sinistirmelerine imkân yoktur. Bunun için tavanda her altı inek için 20 santim kutrunda bir hava bacası ve duvarlarda 10 santim kutrunda dolambaçlı bir hava deliği yapılmalıdır. Yalnız gerek deliblerin ve gerek bacaların istenildiği zaman kapatılabilmesi için kapaklı olması unutmamalıdır. Kapının iyi örtülecek surette ve genişçe yapılmasına dikkat etmelidir. Kapıdan gelecek cereyan inekler için belli başlı tehlikelerdendir. Bu maksatla pencereleri de yukarı doğru açılır tertipte yapılmalıdır. Ahırda pencereye lüzum görmiyenler hatırlatmalıdır ki şehir ineklerinde verem hastalığının artmasına başlıca âmil, güneşsizliktir. Her ahıra ve ahır zemin mesahai sathiyesinin on beşte biri büyüklüğünde pencere yapılması kaidedir.

Pencereleri tek sıralı ahırlarda hayvanların arkasına gelen duvara açmalıdır. Ahırın çatısında kiremitler a yet iyi yerleşmeli. Aralarından tavana kar ve su sızmamalıdır. Tavanın tuhta yerine saz ve sapla örtülmesi çok hatalıdır. Böyle ahırlarda eksik olmyan toz inekleri rahatsız ederek onları bir çok hastalıklara müstait kılar. Nihayet çatıdan gelen suların da temel dibinde kalıp içeriye rutubet vermemesini temin etmelidir.

Hulâsa iyi bir inek ahır, hayvanların sağlığını yüde yüz koruyan ahır demektir. Şehirde süt ticareti yapan inekçiler için böyle ahırlar mecburidir. Fakat köyle de de bu işi başarmak mastaf-tan ziyade bir görenekten ayrılma meselesidir. Her köyün iktisadi şartlarına göre aynı maksada muhtelif yollardan varılabileceğini hepimiz biliriz.

Pazarlıkla odun eksiltmesi

İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

İdareimizin kışlık ihtiyacı için 30 bin kilo sobalık kesilmiş kuru kızılgağaç odunu pazarlıkla satın alınacaktır.

Muvakkat güven parası 2813 kuruştur. İhale tarihi 20-10-936 Salı günü saat onbeştedir.

Vermek ve şartnamesini görmek isteyenlerin idarede müteşekkil komisyona muracaat eylemeleri ilân olunur. 1-6-10-15

Sadeyağ eksiltmesi

ASKERİ SATINALMA KOMİSYONUNDAN:

Bayburttaki kıtaat ihtiyacı için açık eksiltmeye konulan (4000) kilo sadeyağına talip olmadığından on gün uzatıldı. İkinci ihale gününde talip çıkmadığından bir ay içinde pazarlıkla ilân ve ilk pazarlığı 13 - 1. Teşrin 936 Salı günü saat 9 da yapılacaktır.

Evsaf ve şeraiti evvelki gibidir. Taliplerin belli gün ve saatda Bayburt satınalma komisyonuna muracaatları ilân olunur.

26 3 5 10

Askerlik şubesinden :

936 Teşrin celbind muvazaflik hizmetlerini yapmak üzere askere çağrılan doğum ve sınıflar şunlardır,

1 — Bir buçuk senelik kıtalar için :

316 (dahil) 330 (dahil) doğumlu yoklama kaçakları ile bakayalar ve 328 doğumlulardan artan erler.

2 — İki senelik kıtalar için :

316 (dahil) 330 (dahil) doğumlu yoklama kaçakları, bakayalarla 329 doğumlulardan artan erler yetişmediği takdirde 330 ve 331 doğumlu erler.

3 — Deniz sınıfı için :

316 (dahil) 330 (dahil) doğumlu yoklama kaçakları ile bakayalar ve 331 doğumlu erler.

4 — Jandarma için :

316 (dahil) 330 (dahil) doğumlu yoklama kaçakları, bakayalar ile 331 doğumlu erler,

5 — Gümrük için :

331 doğumlu erler çağrılacaktır,

6 — Askerlik kunununun 43 cü maddesi mücibince ilân olunur.

Eziyet çekme...?

ASPIRİN al!

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunuz. Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan markasını arayınız

PAŞA HAMAMI

Yepyeni bir çehre

Yepyeni mobelya..

Her tarafı mükemmel bir şekilde boyanan ve mobelyasını baştan başa değiştirip yenileyen PAŞA HAMAMI bugünden itibaren muhterem müşterilerine açılmıştır.

Müşterilerimizin sıhhat ve istirahat şartları nazari dikkate alınarak bütün tertibat ve teşkilât ona göre alınmış ve kurulmuştur.

İki taraflı olan PAŞA HAMAMI gece gündüz Kadın Erkek muhterem müşterilerimize açıktır.

Paşa Hamamı müsteciri
Mehmet Sağlam

Mehmet Mercan

Lâstik ve maden üzerine Tamğa, mühür, İmza imalâti

Saat, Fennî Gözlük, alât ve edevatları ve saat tamirâtı mağazası

Trabzon Semercilerbaşı No. 73

Ağız tadile kahve içmek te bir meseledir

İstanbul Bakkaliye Mağazasında gözünüzün önünde makinede çekilen Halis Kahve ağız tadile içilir!

Acele satılık hırdavat mağazası

Semercilerde bir hırdavat mağazası eşyası çok hesaplı olarak satılacaktır. Görmek ve almak için matbaamıza muracaat edilmelidir.

Borsalar

9 Birinciteşrin 936

Hamburg borsası**Gireson fındıkları**

İç fındık hazır	
" vadeli	149
Kabuklu fındık hazır	30
" vadeli	

Trabzon fındıkları

İç fındık hazır	
" vadeli	148
Kabuklu fındık hazır	
" vadeli	29

İtalya fındıkları

İç fındık hazır	650
" vadeli	650-600

Berlin borsası

Türk yumurtaları	
Küçük mal	12
Orta	12,25
İri	12,50

İstanbul kambiyo borsası

Peçeta	72525
Liret	1012
Rayışmark	1,97,68

İstanbul ticaret borsası

İç fındık Gireson	69
" Trabzon	69
" Akçekale	69

Trabzon Borsası

10 Birinciteşrin 936

İç fındık	70
Tumbul	34
Stvri	31,50
Foşa	33
Badem	27
Karkalak	00
Yumurta birinci	1150
" ikinci	2000
İşlenmemiş	325
Mısır	5,50
Fasulyalar	
İnce mal	9
Horoz fasulya	11
Unlar	
İstanbul birinci	13,90
" ikinci	13,20
Samsun birinci	12,00
" ikinci	11,00
Muhtelif birinci	13,90
" ikinci	12,50
" üçüncü	12

Bugece Yıldız sinemasından
2 film birden.

ÖLÜM KERVANI ve PAGANİNİ

Türkiye Ziraat Bankası
Trabzon Şubesiinden :

Bankamızda pazarlıkla 1050 adet boş çuval
satılacaktır.

Taliplerin 12-10-936 pazartesi günü saat
15 de Bankamıza muracaatları ilân olunur.

İlân

Tapu müdüriyetinden :

Şarkan garben ve cenu
ben tarikiam şimalen Yakup
oğulları fındıklığı ile mah
dut : fındıklık.

11 dönüm senetsiz

Yomranın Kocaba köğün-
de hancı oğullarından Ah-
medin oğlu İsmail ve İb-
rahimin ve Mehmet Ali ve
Ali Osman bilâ senet ola-
rak cedlerinden intikal et-
mek suretile 70 senedenberi
ziraat ve tasarruflarında
iken bunlardan Mehmet Ali
315 senesinde ölmesiyle ve-
raseti kızı Zakire ve ana
baba bir kardeşleri İsmail
ve Ali Osman ve İbrahim
terkeylediğinden vereseler
işbu fındıklığı 323 senesin-
de haricen aralarında tef-

rik ve taksim ederek bu su-
retle tasarruflarında iken
İbrahimin 338 senesinde öle-
rek oğlu Arslana sonra Ali
Osmanın 338 senesinde öl-
mesiyle oğlu Şevket ve kızı
Elmasa sonra İsmailin 936
senesinde ölmesiyle veraseti
karısı Pullu ve oğulları Ali
Paşa ve Ahmet vekızı Se-
heri terkedip başkaca varis-
leri bulunmadığından bu
fındıklığı namlarına intika-
len hakkı karardan tapuya
bağlanmasını talep eyledik-
lerinden bu gere aynı bir
hak iddiasında bulunanlar
varsa 10 gün zarfında tapu
idaresine vegahut 18 10 936
Pazar günü saat 12 de
mahalline gidecek olan tapu
memuruna ellerindeki vesi-
kalarile müracaat eylemele-
ri ilân olunur.

HABİK

Rengi solmıyan, kalıbı bozulmıyan dünyanın
en iyi şapkasıdır.

Trabzon ve Doğu vilâyetleri için satış yeri

Harunlar Müessesesidir.

Ayrıca çok ucuz kadın erkek ve çocuk şapka-
larının çok zengin ve ucuz çeşitleri gelmiştir.

Mevsimlik Kumaşlar

Bayanlara ve Baylara mahsus kumaşların
yeni çeşitleri gelmiştir.

En yüksek
Terzilik
Sanatı..

Memurlar için : Taksitle muamele
yapılmaktadır....

Kunduracılar caddesi

Tüccar terzi OSMAN NURİ SEZMEN

Remington

Yazı makinelerinin son modellerini en ucuz fiyatlarla
mağazamızdan temin edebilirsiniz..

Omega

Cep ve kol saatlarının en fantazi
ve en son şekilleri gelmiştir..

HISLON

Cep ve kol saatları dünyanın en hassas saatlarıdır.

Adres : TRABZON
Kunduracılar caddesi

Hami ve Kemal Nalbantlar Mağazası

**CEREYANDAN
TASARRUF!**
Bunu kim istemez?

Fazla ziya neşredip az cereyan veren
yegâne ampullardır.

Markaya dikkat edip yalnız bu lambaları isteniz. Çünkü güneşten de parlak ziya verirler.

Bütün Bakkal mağazalarında bulunur.

YENİYOL BASİMEVİ

Yeni, temiz ve çeşitli hurufat ile bütün matbaa işlerini

En temiz, en ucuz bir surette yapar..

Hariciden verilecek siparişleri kısa bir zamanda hazırlar ve gönderir.